

Uchwała Nr 22/2024
Rady Nadzorczej
z dnia 23.05.2024r.
Uchwała Nr 68/2024
Zarządu BS w Łomży
z dnia 17.05.2024r.

**Ujawnienie informacji
dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku Spółdzielczego w
Łomży podlegających ogłoszeniu według stanu na 31.12.2023r.**

Raport „Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku Spółdzielczego w Łomży podlegających ogłoszeniu według stanu na 31.12.2023 rok”, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym Raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR.

Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (EU) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Raport został przygotowany zgodnie z zapisami „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Łomży”, zatwierdzonymi przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku.

Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Sekcję ds. Zgodności.

Informacje zawarte w Raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2023 roku.

Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.bslomza.pl>

Nota:

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: Bank Spółdzielczy w Łomży;
- 2) kod LEI Banku to: 259400VNZ26PPOZFYG24;
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą do jednej złotówki, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej drugiemu miejscu po przecinku;
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości;
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.

SPIS TREŚCI

1. Ogólne informacje o Banku.....	4
2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki.....	6
3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF.....	9
4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF.....	10
5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF.....	15
Zarządzanie konfliktami interesów.....	15
Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.....	16
6. Opis systemu kontroli wewnętrznej.....	17
7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe	19
8. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Łomży.....	20

1. Ogólne informacje o Banku

Bank Spółdzielczy w Łomży prowadzi działalność od 1912 r. Bank jest uniwersalnym bankiem, obsługującym głównie sektor rolniczy, osoby fizyczne, małe i średnie firmy.

Bank Spółdzielczy jest spółdzielnią prowadzącą działalność na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe, ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze i innych ustaw oraz Statutu Banku. Bank działa w interesie swoich członków, prowadzi działalność bankową na rzecz osób fizycznych, prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną. W 2023 roku Bank był członkiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości SA.

Obszar działania obejmuje województwo podlaskie, województwo warmińsko-mazurskie (powiaty: gołdapski, olecki, ełcki, piski), województwo mazowieckie (powiaty: ostrołęcki, ostrowski, sokołowski, siedlecki, łosicki) oraz województwo lubelskie (powiat bialski).

W 2023 roku Bank prowadził działalność w ramach następującej struktury organizacyjnej:

- Centrala w Łomży,
- Oddział w Łomży: Filia Nr 1 ul. Sybiraków, Filia Nr 2 ul. Wyszyńskiego, Punkt Kasowy w SM Perspektywa, ul. Kazańska.
- Oddział w Miastkowie,
- Oddział w Nowogrodzie: Filia w Zbójnej,
- Oddział w Śniadowie: Punkt Kasowy w Szczepankowie,
- Oddział w Zambrowie.

Obsługa klientów realizowana jest w Centrali Banku i pozostałych placówkach Banku. Prawidłową i sprawną obsługę klientów zapewniał 74 osobowy personel wspierany działaniem sprzętu i systemu komputerowego, spełniającego podstawowe wymagania z zakresu jakości i bezpieczeństwa transmisji operacji. Dostawcą i zarazem autorem programu bankowego Novum NUX jest Novum Sp. z o.o. z siedzibą w Łomży.

Informacje ujawniane na podstawie art. 111a ustawy Prawo bankowe

Na podstawie art. 111a Bank podaje do publicznej wiadomości:

- 1) informacje o działalności w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 rozporządzenia nr 575/2013 za dany rok obrotowy – nie dotyczy. Bank działa tylko na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i nie posiada podmiotów zależnych;
- 2) stopę zwrotu z aktywów netto, która na dzień 31.12.2023 r. wynosiła: 2,31%;
- 3) informacje o zawarciu umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1, stronach umowy, jej przedmiocie oraz kosztach, o ile działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust. 1 – nie dotyczy, Bank nie działa w holdingu i nie zawarł takiej umowy.

Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Łomży” zatwierdzoną przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami „Strategii działania

Banku Spółdzielczego w Łomży” i podlega corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji.

2. „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Łomży” jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym: Polityką kapitałową i dywidendową Banku, Planem operacyjno - finansowym, a także Politykami i Instrukcjami zarządzania poszczególnymi ryzykami.

3. Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zawiera cele w zakresie zarządzania poszczególnymi ryzykami. W Banku prowadzony jest proces identyfikowania i pomiaru lub szacowania ryzyka, kontroli ryzyka, monitorowania i raportowania o ryzyku związanym z jego działalnością. Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru lub szacowania ryzyka dostosowane do wielkości i profilu ryzyka. W celu realizacji procesów wymienionych wyżej w Banku, realizowane są zadania związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

4. Informacja dotycząca art. 435. ust. 1 lit a Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Wizję Banku w Strategii działania Banku Spółdzielczego w Łomży określono jako pierwszy i najlepszy na rynku lokalnym Bank w zaspokajaniu potrzeb finansowych klientów oraz w aktywizowaniu rozwoju lokalnego środowiska.

Misją Banku Spółdzielczego w Łomży jest efektywne, profesjonalne i kompleksowe zaspokajanie potrzeb finansowych klientów indywidualnych, instytucjonalnych i samorządowych na rynku lokalnym, stymulowanie gospodarcze rozwoju środowiska lokalnego oraz stałe zwiększanie udziału w rynku – przy aktywnej współpracy z Bankiem Zrzeszającym.

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności. Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe.

2.Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki art. 438 d

		a	e
		31.12.2023	31.12.2022
	Dostępne fundusze własne (kwoty)		
1	Kapitał podstawowy Tier I	41 755 129	32 437 209
2	Kapitał Tier I	41 755 129	32 437 209
3	Łączny kapitał	42 792 335	33 373 976
	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	231 216 323	208 329 262
	Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	18,06	15,57
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	18,06	15,57
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	18,51	16,02
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8%	8%
	Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5%	2,5%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5%	2,5%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5%	10,5%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	10,06%	7,57%

Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	514 761 676	450 016 920
14	Wskaźnik dźwigni (%)	8,11	7,21
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00	3,00
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	-	-
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	220 055 690	175 208 018
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	103 632 383	89 301 771
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	7 552 611	7 277 512
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	96 079 772	82 024 259
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	229,03	213,61
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	406 028 849	361 584 697
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	267 230 911	254 359 685
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	151,94	142,15

Suma funduszy własnych Banku wzrosła w stosunku do stanu z dnia 31.12.2022 r. o kwotę 9 418 359 zł i na datę 31.12.2023 r. wyniosła 42 792 335 zł.

Łączny współczynnik kapitałowy kształtował się na poziomie 18,51 %, co pozwala stwierdzić, iż poziom funduszy własnych Banku zabezpiecza poziom zidentyfikowanych ryzyk.

Wskaźnik dźwigni ukształtował się na poziomie 8,11 % i w stosunku do stanu z dnia 31.12.2022 r. odnotował wzrost o 0,9 pp.

Na dzień 31.12.2023r. wskaźnik pokrycia wpływów netto ukształtował się na poziomie 229,03% i w stosunku do stanu z dnia 31.12.2022r. odnotowano wzrost o 15,42 pp., natomiast wskaźnika stabilnego finansowania netto osiągnął wartość 151,94% i w porównaniu do stanu z dnia 31.12.2022r. odnotowano wzrost o 9,79 pp.

Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447

Posiadane akcje i udziały wg stanu na 31.12.2023r.

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa
Akcje Banku Polskiej Spółdzielczości S.A	2 425 047
- Obligacje Banku Polskiej Spółdzielczości (utrzymywane do terminu zapadalności)	1 213 138
Udział w SSOZ	2 000
Udziały w pozostałych podmiotach niefinansowych	50
Razem	3 640 235

Bank jest powiązany kapitałowo z Bankiem Zrzeszającym posiadając jego akcje i obligacje podporządkowane, które stanowią 8,71% kapitału Tier I oraz 8,50% uznanego kapitału.

Bank w 2023 roku angażował się w aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności.

Zestawienie dłużnych papierów wartościowych oraz pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych wg stanu na 31.12.2023r.

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa
Aktywa finansowe:	214 847 037
- Obligacje skarbowe (dostępne do sprzedaży)	9 977 300
- Bony pieniężne (utrzymywane do terminu zapadalności)	204 869 737

3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

W 2023 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w poniższej tabeli.

L.p.	Kategoria	Ilość sztuk	Strata brutto*	Transfer ryzyka / straty odzyskane	Straty netto**
1.	Oszustwa wewnętrzne	0	0	0	0
2.	Oszustwa zewnętrzne	2	0	0	0
3.	Zasady dotyczące zatrudnienie i bezpieczeństwa w miejscu pracy	0	0	0	0
4.	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0	0	0
5.	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0	0	0
6.	Zakłócenia działalności banku i awarie systemu	3	0	0	0
7.	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	70	6 543	3 925	2 618
Razem		75	6 543	3 925	2 618

*Straty brutto według stanu na 2023 obejmują straty zrealizowane, jak i straty, które nie zostały jeszcze zrealizowane;

**Straty netto według stanu na 2023 obejmują straty zrealizowane, po uwzględnieniu odzysków bezpośrednich oraz odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka

Limity dotyczące ryzyka operacyjnego

Lp.	Wskaźnik	Limit	Stan na 31.12.2023
1	Roczna strata brutto nie przekraczająca 5% wymogu kapitałowego (BIA)	Max 183 550	6 543

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym.

Działania o charakterze doraźnym obejmują bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych.

Działania o charakterze systemowym obejmują stosowanie zabezpieczeń systemów, wprowadzanie / udoskonalanie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie procesów operacyjnych, szkolenia, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (ubezpieczenia), wdrażanie / doskonalenie mechanizmów kontroli wewnętrznej.

4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18, Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. W ramach ryzyka płynności Bank identyfikuje ryzyko finansowania, rozumiane jako niedostatek stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank ze zobowiązań finansowych, takich jak płatności i zabezpieczenia, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) **baza depozytowa** – zobowiązania terminowe i bieżące wobec podmiotów niefinansowych oraz podmiotów sektora rządowego i samorządowego z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) **płynność śróddzienna** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w danym dniu roboczym,
- 3) **płynność bieżąca** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni,
- 4) **płynność krótkoterminowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,
- 5) **płynność średnioterminowa** – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy,
- 6) **płynność długoterminowa** – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- 7) **bufor płynnościowy** – suma pozycji bilansowych zaliczanych do aktywów płynnych.

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - *Zespół finansowo - księgowy* odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
 - *Oddziały* Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- zarządzanie ryzykiem, w ramach którego *Sekcja analiz i ryzyk bankowych* odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdania.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, które na dzień 31.12.2023r. stanowiły 88,16% pasywów ogółem.

Bank posiadał w 2023 roku „Plan pozyskania długoterminowych źródeł finansowania”.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródeł finansowania z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie przyznanych limitów.

Bank jest członkiem Zrzeszenia oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Depozytu Obowiązkowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Depozytu Obowiązkowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Depozytu Obowiązkowego,
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający. Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Bank reguluje swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający i tak:

- 1) po stronie aktywnej - rachunki bieżące i lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością (możliwość wycofania lokaty przed terminem),
- 2) po stronie pasywnej - kredyt w rachunku bieżącym, kredyt rewalwingowy oraz inne kredyty celowe oferowane przez Bank Zrzeszający,
- 3) system współfinansowania konsorcjalnego z Bankiem Zrzeszającym,
- 4) pożyczki podporządkowane na zasadach określonych w odrębnych regulacjach,
- 5) transakcje sprzedaży wierzytelności Bankowi Zrzeszającemu,
- 6) zakup bonów skarbowych za pośrednictwem Banku Zrzeszającego,
- 7) zakup papierów wartościowych.

Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów przyjętych od klientów Banku, gdzie głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych.

Celem Banku jest pozyskiwanie środków uznawanych przez Bank za stabilne źródło finansowania o możliwie długich terminach wymagalności tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym.

Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, by właściwie zarządzać płynnością płatniczą przy jednoczesnym ograniczaniu uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów oraz stosowanie systemu limitów.

Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności oraz niebezpieczeństwem ukształtowania się nadzorczych miar płynności poniżej obowiązujących limitów i w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępuje według procedur awaryjnych.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby wskaźnik LCR nie spadł poniżej wymaganego minimum 100%):

Wartość aktywów płynnych	220 055 690
Wymagany poziom aktywów płynnych	96058168
Nadwyżka aktywów płynnych	123997522

Nadzorcze miary płynności przedstawiają się następująco:

	Wielkość	Obowiązujący poziom
LCR – wskaźnik pokrycia wypływów netto [%]	229,03	100
NSFR – wskaźnik stabilnego finansowania [%]	151,94	100

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów 2023 roku:

Nazwa wielkości	31.03.2023	30.06.2023	30.09.2023	31.12.2023
Zabezpieczenie przed utratą płynności	188 599 268	187 205 752	226 823 871	220 055 690
Wypływy środków pieniężnych netto	81 538 203	82 420 295	95 471 049	96 079 772
Wskaźnik pokrycia wypływów netto	231,30	227,14	237,58	229,03

Urealniona luka płynności z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane wskaźniki płynności:

2023 rok	do 1 dnia	od 1 dnia do 7 dni	od 7 dni do 1 m-ca	od 1 m-ca do 3 m-cy	od 3 m-cy do 6 m-cy
Skumulowana luka płynności	-52 923 684	150 714 596	156 633 862	146 447 424	147 490 384
Skumulowane wskaźniki płynności	0,24	3,13	2,50	2,20	2,10

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania w sytuacji awaryjnej z dodatkowego źródła finansowania, tj. lokaty płynnościowej ze środków limitu zaangażowania w BPS do kwoty 32 189 000 zł.

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe największych deponentów, dużych depozytów oraz depozytów osób wewnętrznych Banku,
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- 9) ryzyko reputacji.

Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie do potrzeb płynnościowych, stąd Bank dywersyfikuje swoje aktywa według następujących kryteriów i w podanej poniżej kolejności:

- 1) płynności,
- 2) bezpieczeństwa,
- 3) rentowności.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- 4) przystąpienie do Systemu Ochrony, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- 5) utrzymywanie Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym,
- 6) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

Alternatywne źródła finansowania – potencjalnie dostępne źródła płynności wzmacniające zdolność Banku do przetrwania zdarzeń kryzysowych. W zależności od charakteru, dotkliwości oraz okresu trwania zdarzenia kryzysowego, do potencjalnych źródeł finansowania można zaliczyć:

- 1) przyrost depozytów,
- 2) wydłużenie terminów wymagalności zobowiązań,
- 3) emisje instrumentów dłużnych krótkoterminowych i długoterminowych,
- 4) sekurytyzację aktywów,
- 5) sprzedaż lub transakcje repo nieobciążonych, wysoce płynnych aktywów,
- 6) zaciągnięcie przyznaných linii finansowania.

Aktywa nieobciążone – aktywa, które mogą być natychmiast wykorzystane przez Bank jako przedmiot zastawu zabezpieczającego pozyskanie finansowania lub do celów handlowych lub zarządzania ryzykiem.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywów nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Analizy z ryzyka płynności i finansowania przedstawiane są dla Zarządu miesięcznie, a dla Rady Nadzorczej kwartalnie. Występują również analizy dotyczące ryzyka płynności sporządzane z częstotliwością roczną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) zaangażowania środków oraz aktywa płynne,
- 3) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających ze zrywalności depozytów oraz przedterminowej spłaty kredytów,

- 4) poziomu największych deponentów, dużych depozytów, depozytów osób wewnętrznych oraz depozytów terminowych z negocjowanym oprocentowaniem,
- 5) stabilności bazy depozytowej,
- 6) analizy wskaźników płynności oraz stopnia wykorzystania limitów,
- 7) prognozy płynności finansowej Banku,
- 8) analizy wewnętrznych cen transferowych (FTP),
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) pogłębionej analizy płynności długoterminowej, źródeł finansowania ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz kosztów i źródeł finansowania aktywów długoterminowych (analiza roczna),
- 11) testowania planów awaryjnych (rocznie),
- 12) oceny adekwatności zasobów płynnych ILAAP w zakresie luki zgodności regulacji i procesu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania (analiza roczna).

5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

W niniejszej części Raportu Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, istotnych zidentyfikowanych i potencjalnych konfliktów interesów oraz sposobu nimi zarządzania, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6;
- 2) określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

Zarządzanie konfliktami interesów

W Banku Spółdzielczym w Łomży, podstawowe obszary ryzyka konfliktu interesów obejmują:

- 1) konflikt dotyczący relacji i transakcji Banku z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje, a także transakcji z podmiotami powiązanymi z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje,
- 2) konflikt dotyczący transakcji banku z pracownikami, a także z podmiotami powiązanymi (w tym personalnie) z pracownikami,
- 3) konflikt dotyczący powiązań personalnych w strukturze organizacyjnej Banku,
- 4) konflikt dotyczący zawierania transakcji z podmiotami powiązanymi z Bankiem,
- 5) konflikt dotyczący zawierania transakcji z różnymi klientami w sytuacji konfliktu interesów.

Bank z uwagi na ochronę swoich interesów oraz konieczność przestrzegania prawa zarządza konfliktem interesów : rzeczywistym i potencjalnym.

W Banku stosowane są następujące zasady w zakresie zapobiegania konfliktowi interesów :

- 1) osoby powiązane, w tym członkowie organów Banku, zobowiązane są do unikania działań, które mogą spowodować lub powodują możliwość wystąpienia konfliktu interesów,
- 2) członkowie Zarządu Banku mogą zasiadać w organach innych podmiotów po uzyskaniu zgody Rady Nadzorczej Banku,

- 3) obowiązkiem osoby powiązanej, w tym członka organu Banku oraz pracownika jest ujawnienie wszelkich spraw, które spowodowały lub mogą powodować konflikt interesu; dotyczy to też interesów ich najbliższych członków rodziny; powinno się odpowiednio uwzględniać fakt, że konflikty interesów mogą wynikać nie tylko z obecnych, ale także z przeszłych relacji osobistych lub zawodowych;
- 4) obowiązkiem członka organu Banku lub pracownika jest wyłączenie się od głosowania lub podejmowania decyzji w sprawach, gdzie występuje konflikt interesu lub występuje inna możliwość niekorzystnego wpływu na poziom obiektywizmu podejmowanej decyzji, albo właściwej realizacji obowiązków wobec Banku;
- 5) w Banku stosowane są odpowiednie procedury zawierania transakcji członkami organów Banku;
- 6) w Banku stosowany jest podział zadań oraz procedury zapewniające zapobieganie konfliktowi interesów oraz ryzyku, wynikającym z powiązań personalnych.

Mechanizmy kontrolne w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów obejmują:

- 1) rozwiązania organizacyjne zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia sytuacji powodujących konflikt interesów,
- 2) system zbierania, przekazywania i wykorzystania informacji w zakresie ryzyka konfliktu interesów zapewniający możliwość reakcji kierownictwa Banku na zaistniałe zagrożenia.

Sekcja do spraw Zgodności prowadzi Rejestr konfliktów interesów.

W okresach kwartalnych w ramach ryzyka braku zgodności Sekcja ds. Zgodności przedstawia organom Banku informacje na temat zidentyfikowanych konfliktów interesów.

W 2023 roku nie wystąpiły zdarzenia wypełniające znamiona konfliktu interesów. Zidentyfikowano 4 osoby powiązane rodzinnie z członkami organów Banku i 2 osoby powiązane rodzinnie wśród pracowników Banku.

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym

Bank ustalił w „Polityce wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Łomży” maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym na poziomie do 10.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem i miał zastosowanie począwszy od 01-01-2023 r.

6. Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i Sekcję do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na **pierwszą linię obrony** składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszego poziomu odpowiedzialne są m.in. za zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych.

Na **drugi poziom** składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matrycę funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Trzeci poziom stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- 1) **funkcja kontroli**, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli;
- 2) **Sekcja do spraw zgodności**, którego zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
- 3) **niezależna komórka audytu wewnętrznego** – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu SSOZ BPS.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane, są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielanie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- a) celów systemu kontroli wewnętrznej;
- b) złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych;
- c) liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych;
- d) ryzyka zaistnienia nieprawidłowości;
- e) zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii;
- f) zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach, którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku.

Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do banku zrzeczającego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach kwartalnych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i systematycznie przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, Sekcji do spraw zgodności. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz Sekcji do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej;
- 2) skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- 3) zapewnienia niezależności Sekcji do spraw zgodności,
- 4) zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników Sekcji do spraw zgodności, systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, biorąc pod uwagę wyniki oceny pierwotnej odpowiedności, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny pierwotnej/wtórnej odpowiedności, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z „Polityką zapewnienia odpowiedności członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej, osób pełniących kluczowe funkcje oraz polityka różnorodności w Banku Spółdzielczym w Łomży”.

Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata. Oceny pierwotnej/wtórnej odpowiedności, doświadczenia i reputacji członków Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z Polityką zapewnienia odpowiedności członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej, osób pełniących kluczowe funkcje oraz polityka różnorodności w Banku Spółdzielczym.

Rada Nadzorcza dokonała oceny spełniania wymogów odpowiedności indywidualnej przez wszystkich Członków Zarządu i stwierdziła, że każdy z nich:

- 1) *posiada odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia a także uczestniczył w szkoleniach aktualizujących wiedzę w zakresie działalności Banku;*
- 2) *nie wystąpiły fakty kwestionujące nieposzlakowaną opinię, uczciwość i etyczność oraz zajmowania się interesami konkurencyjnymi wobec Banku;*
- 3) *spełnione zostały ustalone przez Bank przesłanki niezależności osądu i bycia niezależnym;*
- 4) *nie wystąpiły przeszkody w poświęcaniu wystarczającej ilości czasu na wykonanie funkcji i obowiązków.*

Zebranie Przedstawicieli dokona oceny odpowiedności indywidualnej i kolegialnej członków Rady Nadzorczej.

Członkowie Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu oraz Rada Nadzorcza jako organ zbiorowy otrzymali ocenę pozytywną odpowiedniości.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Łomży posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

8. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Łomży

Zarząd Banku Spółdzielczego w Łomży:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR;
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku – **art. 435 e**;
- 3) zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko – **art. 435 f**.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Łomży:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
23.05.2024	Kazimierz Skajster	Prezes Zarządu	
23.05.2024	Tomasz Pisarski	Wiceprezes Zarządu	
23..05.2024	Maria Lubak	Członek Zarządu – Główny Księgowy	